

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Științe Umane și Social-Politice
Domeniul de studii	Istorie
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Istorie

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Stat, societate, religie				
Titularul activităților de curs	Lector univ. dr. Mirela BEGUNI				
Titularul activităților de seminar	Lector univ. dr. Mirela BEGUNI				
Anul de studiu	III	Semestrul	5	Tipul de evaluare	examen
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DS
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiu bibliografic și notițe	15
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă și pe platformele electronice de specialitate	10
II c) Pregătire seminarii, teme, referate	6
II d) Tutoriat	
III Examinări	2
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	31
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	75
Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	• Nu este cazul
Competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Nu este cazul	
Desfășurare aplicații	Seminar	• Nu este cazul
	Laborator	• Nu este cazul
	Proiect	• Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Cunoașterea conceptelor de sociologie a religiei și a elementelor de bază ale istoriei și doctrinei marilor religii monoteiste Cunoașterea premizelor și metodologiilor specifice folosite în studiul sociologic al religiilor. Valorificarea cunoștințelor de specialitate pentru cultivarea valorilor civice și general umane
Competențe transversale	Capacitatea de a dialoga, dezbateră academică în cadrul cursului și seminarului Manifestarea unui interes real pentru situația religioasă curentă și implicațiile ei asupra prezentului și a

viitorului

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Înțelegerea și utilizarea noțiunilor, conceptelor și proceselor religioase asociate cu modernizarea politică, secularitatea statului, secularizarea societății și globalizarea, din perspectivă diacronică și comparativă.
	Cunoașterea caracteristicilor celor mai importante religii din Europa

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Curs introductiv: precizarea obiectivelor disciplinei, descrierea conținutului, prezentarea bibliografiei, a modului de lucru și a criteriilor de evaluare;	2	- Prelegerea; - Învățarea prin descoperire;	
• Precizări terminologice și conceptuale: cultură, civilizație, societate, stat, grup social, religie, identitate socio-culturală, instituții religioase etc.	2	- Problematizarea; - Studiul de caz; - Metodele învățării gândirii critice și prin cooperare	
• Tipuri și forme de stat. Forme de guvernământ, structuri ale statelor, regimuri politice. Tipuri de religii, marile religii ale omenirii;	2		
• Religie și societate. Forme de manifestare a religiilor, doctrină, cult, puterea integratoare a doctrinei	2		
• Organizarea specific religioasă a societății, religia fondată, secesiunea: secta	2		
• Scurt istoric al creștinismului, confesiuni, elemente de doctrină, principalele diferențe doctrinare	4		
• Scurt istoric al islamului, elemente de doctrină, ramuri	2		
• Religia și statul. Rolul social al statului. Legea sacra și guvernarea seculară	2		
• Religie secularitate și secularism. Toleranță și politici multiculturale	2		
• Stat confesional, Biserică de stat, stat secular, pluralism religios, stat liberal (aconfesional), ateism	2		
• Ciocnirea civilizațiilor	2		
• Fundamentalism și tradiție religioasă. Intoleranță, fundamentalism și radicalism islamic	2		
• Raporturile dintre state și culte în Europa	2		

Bibliografie

- Angheliescu, N., *Introducere în Islam*, Editura Enciclopedică, București, 1993;
- Balta, P., *Islamul*, Editura Prietenii Cărții, București, 2008;
- Barber, B. R., *Jihad versus McWorld. Modul în care globalizarea și tribalismul remodelează lumea*, Editura Incitatus, București, 2002;
- Bănică, M., *Religia în fapt*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2015;
- Boari, V. (editor), *Religie și democrație în Europa la începutul secolului XXI*, Editura Institutul European, Iași, 2017;
- Idem, *Religie și politică*, Institutul european, Iași, 2016;
- Brusanowski, P., *Religie și stat în Islam. De la teocrația medineză instituită de Muhammad la Frăția musulmană din perioada interbelică*, București, 2009;
- Bulgaru, M. (coord.), *Sociologie*, vol. I, II, Centrul Ed. al USM, Chișinău, 2003;
<https://www.scribd.com/doc/246384119/Sociologie-Bulgaru-Vol-1>
<https://www.slideshare.net/danieladumitru562/sociologie-2>
- Căzan, F. *Cruciadele*, Editura Academiei, București, 1990;
- Cioculescu, Ș. F., Manea, O., Petre, S. (coord.), *Fașa întunecată a globalizării. Războaie civile, state eșuate și radicalizare religioasă în lumea contemporană*, Editura Rao, București, 2016;
- Comte, F. *Cărțile sfinte*, Editura Enciclopedică, București, 1994;
- Cuciuc, C., *Introducere în sociologia religiilor*, 1 Manifestarea socială a sacralului, ediția a II-a, Editura Gnosis, București, 1996;
- Idem, *Sociopsihologia religiei*, Editura Conștiință și Libertate, București, 2006;
- Delumeau, J. (coord.), *Religiile lumii*, Editura Humanitas, București, 1996;
- Dima, N., *Cultură, religie și geopolitică*, Editura Vîga, București, 2013;
- Frunză, S., *Fundamentalismul religios și noul conflict al ideologiilor*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2015;

- Gavriluță, N., *Sociologia religiilor. Credințe, idealuri, ideologii*, Editura Polirom, Iași, 2013;
- Gavriluță, Nicu, Dima, N., Mihalache, S., *Religie și violență în Europa seculară*, Editura Trinitas, București, 2016;
- Huntington, S. P., *Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale*, Editura Antet, București, 1997;
- Jumara, D., *Diversitate culturală și integrare europeană*, Casa Editorială Demiurg: Apollonia, Iași, 2012;
- Kaldor, M., *Războaie noi și vechi. Violența organizată în epoca globală*, Editura Antet, 1999;
- Luizard, P. J., *Modernizarea țărilor islamice. Procesul de laicizare și regimurile autoritare implicate*, Editura Artemis, București, 2008;
- Gaudin, P. (coord.). *Marile Religii*, Editura Lider, București, 1995;
- Leb, I. V. (coord.), *Biserică și multiculturalitate în Europa sfârșitului de mileniu*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2001;
- Preda, R., *Biserica în stat – O invitație la dezbateri*, Editura Scripta, 1999;
- Qureshi, N., *Jihadul, un răspuns creștin*, Editura Casa Cărții, Oradea, 2017;
- Remond, R., *Religie și societate în Europa. Secularizarea în secolele al XIX-lea și XX*, Editura Polirom, Iași, 2003;
- Roux, J. P., *Un conflict teribil. Istoria războiului dintre islam și creștinătate (622-2007)*, Editura Artemis, București, 2007;
- ***(Secretariatul de Stat pentru Culte), *Statul și cultele religioase*, Ediția a II-a, București, 2018;
- Sourdel, D., *Islamul*, Editura Humanitas, București, 1993;
- Thoraval, Y., Ulubeyan, G., *Lumea musulmană. O religie, societăți multiple*, Enciclopedia RAO, București, 2003;
- Ungureanu, C. (coord.), *Religia în democrație. O dilemă a modernității*, Editura Polirom, Iași, 2011;
- Vasilescu, E., *Istoria religiilor*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998;
- Van der Weyer, R., *Islamul și occidentul. O nouă ordine politică și religioasă după 11 septembrie*, Editura ALLFA, București, 2001;
- Wach, J., *Sociologia religiei*, Editura Polirom, Iași, 1997

https://monoskop.org/images/d/d1/Watch_Joachim_Sociologia_religiei_1997.pdf

- Wilson, B., *Religia din perspectivă sociologică*, Editura Trei, București, 2000.

Bibliografie minimală

- Frunză, S., *Fundamentalismul religios și noul conflict al ideologiilor*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2015;
- Gaudin, P. (coord.) *Marile Religii*, Editura Lider, București, 1995;
- Wach, J., *Sociologia religiei*, Editura Polirom, Iași, 1997.

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Tipuri de autoritate religioasă. Fondatorul de religie, reformatorul, profetul, sfântul,	2	- Conversația euristică;	
• Fondatori de religii: Moise, Iisus, Mahomed	2	- Invățarea prin descoperire;	
• Cezaropapism versus simfonia bizantină Biserică-stat	2	- Problematizarea;	
• Mișcarea socială. Tipuri de mișcări sociale. Mișcări sociale religioase	2	- Studiul de caz;	
• Studiu de caz: Israel, Franța	2	- Metodele învățării gândirii critice și prin cooperare	
• Studiu de caz: Turcia, Ucraina	2		
• Statul și cultele religioase în România	2		

Bibliografie

- Anghelescu, N., *Introducere în Islam*, Editura Enciclopedică, București, 1993;
- Balta, P., *Islamul*, Editura Prietenii Cărții, București, 2008;
- Barber, B. R., *Jihad versus McWorld. Modul în care globalizarea și tribalismul remodelează lumea*, Editura Incitatus, București, 2002;
- Bănică, M., *Religia în fapt*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2015;
- Boari, V. (editor), *Religie și democrație în Europa la începutul secolului XXI*, Editura Institutul European, Iași, 2017;
- Idem, *Religie și politică*, Institutul european, Iași, 2016;
- Brusanowski, P., *Religie și stat în Islam. De la teocrația medineză instituită de Muhammad la Frăția musulmană din perioada interbelică*, București, 2009;
- Bulgaru, M. (coord.), *Sociologie*, vol. I, II, Centrul Ed. al USM, Chișinău, 2003;
- <https://www.scribd.com/doc/246384119/Sociologie-Bulgaru-Vol-1>
- <https://www.slideshare.net/danieladumitru562/sociologie-2>
- Căzan, F. *Cruciadele*, Editura Academiei, București, 1990;
- Cioculescu, Ș. F., Manea, O., Petre, S. (coord.), *Fața întunecată a globalizării. Războaie civile, state eșuate și radicalizare religioasă în lumea contemporană*, Editura Rao, București, 2016;
- Comte, F. *Cărțile sfinte*, Editura Enciclopedică, București, 1994;
- Cuciuc, C., *Introducere în sociologia religiilor*, 1 Manifestarea socială a sacrului, ediția a II-a, Editura Gnosis, București, 1996;

- Idem, *Sociopsihologia religiei*, Editura Conștiință și Libertate, București, 2006;
- Delumeau, J. (coord.), *Religiile lumii*, Editura Humanitas, București, 1996;
- Dima, N., *Cultură, religie și geopolitică*, Editura Viga, București, 2013;
- Frunză, S., *Fundamentalismul religios și noul conflict al ideologiilor*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2015;
- Gavriluță, N., *Sociologia religiilor. Credențe, idealuri, ideologii*, Editura Polirom, Iași, 2013;
- Gavriluță, Nicu, Dima, N., Mihalache, S., *Religie și violență în Europa seculară*, Editura Trinitas, București, 2016;
- Huntington, S. P., *Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale*, Editura Antet, București, 1997;
- Jumara, D., *Diversitate culturală și integrare europeană*, Casa Editorială Demiurg: Apollonia, Iași, 2012;
- Kaldor, M., *Războaie noi și vechi. Violența organizată în epoca globală*, Editura Antet, 1999;
- Luizard, P. J., *Modernizarea țărilor islamice. Procesul de laicizare și regimurile autoritare implicate*, Editura Artemis, București, 2008;
- Gaudin, P. (coord.), *Marile Religii*, Editura Lider, București, 1995;
- Leb, I. V. (coord.), *Biserică și multiculturalitate în Europa sfârșitului de mileniu*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2001;
- Preda, R., *Biserica în stat – O invitație la dezbateri*, Editura Scripta, 1999;
- Qureshi, N., *Jihadul, un răspuns creștin*, Editura Casa Cărții, Oradea, 2017;
- Remond, R., *Religie și societate în Europa. Secularizarea în secolele al XIX-lea și XX*, Editura Polirom, Iași, 2003;
- Roux, J. P., *Un conflict teribil. Istoria războiului dintre islam și creștinătate (622-2007)*, Editura Artemis, București, 2007;
- ***(Secretariatul de Stat pentru Culte), *Statul și cultele religioase*, Ediția a II-a, București, 2018;
- Sourdel, D., *Islamul*, Editura Humanitas, București, 1993;
- Thoraval, Y., Ulubeyan, G., *Lumea musulmană. O religie, societăți multiple*, Enciclopedia RAO, București, 2003;
- Ungureanu, C. (coord.), *Religia în democrație. O dilemă a modernității*, Editura Polirom, Iași, 2011;
- Vasilescu, E., *Istoria religiilor*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998;
- Van der Weyer, R., *Islamul și occidentul. O nouă ordine politică și religioasă după 11 septembrie*, Editura ALLFA, București, 2001;
- Wach, J., *Sociologia religiei*, Editura Polirom, Iași, 1997
- https://monoskop.org/images/d/d1/Watch_Joachim_Sociologia_religiei_1997.pdf
- Wilson, B. *Religia din perspectivă sociologică*, Editura Trei, București, 2000.

Bibliografie minimală

- Gaudin, P. (coord.) *Marile Religii*, Editura Lider, București, 1995;
- Huntington, S. P., *Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale*, Editura Antet, București, 1997;

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

-

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	- cunoașterea semnificației terminologiei de bază a disciplinei; - cunoașterea istoriei și caracteristicilor celor mai importante religii din Europa - cunoașterea principiilor folosite în studiile de sociologie a religiilor și a modului lor de aplicare - capacitatea de a interpreta corect fenomene și fapte ce intră în câmpul analizei fenomenului religios, folosind aceste principii;	Colocviu	50%
Seminar	-participarea la activitățile de seminar, implicarea în dezbateri.	Prezentarea unui referat	50%
Standard minim de performanță			
- cunoașterea terminologiei de bază a disciplinei; - cunoașterea principiilor folosite în studiile de istorie a religiilor, sociologie a religiilor și a modului lor de aplicare.			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
25.09.2020	Lector univ. dr. Mirela BEGUNI	Lector univ. dr. Mirela BEGUNI

Data avizării în departament	
25.09.2020	Lector univ. dr. Marcela ȘLUSARCIUC
Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
25.09.2020	Conf. univ. dr. Florin PINTESCU